บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายการปฏิรูปการศึกษารวมทั้งการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545-ข) ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ว่า มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และสมดุลทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งเน้นการพัฒนาให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรม วัฒนธรรม และมีความสามารถทั้งทางด้านวิชาการวิชางาน และวิชาชีวิต เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขพึ่งตนเองได้ อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์พัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นทำเป็นรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ จัดการเรียนรู้ได้ทุกเวลาทุกสถานที่ (กรมวิชาการ. 2545 : 1) มุ่งปรับกระบวนการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพตามจุดประสงค์แต่ละระดับ แต่ละประเภท และยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ ให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข เพราะความเก่งอย่างเดียวไม่สามารถประกันได้ว่าผู้รับการศึกษาแล้วจะไม่เป็นอันตรายต่อสังคมจึงต้องมีความดีและความสุขประกอบเข้ามาเป็นพื้นฐานสำคัญเนื่องจากคนที่มีความสุขและความดีย่อมใช้ความเก่งของตนไปในทางที่เป็นประโยชน์แก่สังคมและตนเองเป็นคนที่มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี โดยอาศัยฐานแนวคิดเชิงทฤษฎีที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (กรมวิชาการ. 2542 : 1-2)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช2544 เป็นหลักสูตรที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ เพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก และเป็นกลไกสำคัญในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งจะทำให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ที่เน้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนจึงกำหนดให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามแนวทางที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงปฏิบัติจริงในทุกๆกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกระดับช่วงชั้น(กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 4-24) ด้วยเหตุนี้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จึงได้กำหนดให้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีความสำคัญ และเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ โดยประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดูและการพูด สาระหลักการใช้ภาษาและสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรนอกจากจะมุ่งเน้นพัฒนาทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ยังมีจุดเน้นสำคัญอีกหลายประการ เช่น การสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้ภาษาในการแก้ปัญหาต่างๆในชีวิตประจำวันการใช้ภาษาเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวความคิด ความรู้สึก ความต้องการฯลฯ ของผู้อื่น ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาไทยจึงเป็นทักษะการใช้ภาษาที่ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ โดยที่การอ่านและการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้ และประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียนเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็นความรู้และประสบการณ์หากผู้เรียนมีทักษะการใช้ภาษาดังกล่าวจะช่วยให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างพินิจพิเคราะห์สามารถเลือกใช้คำเพื่อเรียบเรียงความคิด ความรู้ได้เหมาะสมตลอดจนเลือกใช้ภาษาได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพตามกฎเกณฑ์ความหมาย กาลเทศะ และบุคคล

ภาษาไทยเป็นภาษาที่สำคัญที่สุดสำหรับคนไทยทุกคน เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติมีความเป็นไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทำให้สามารถประกอบกิจการงานและการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีตลอดจนการนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ (กรมวิชาการ. 2546 : 33 -35) ในการจัดการเรียนรู้ที่จะทำ

ให้การเรียนรู้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรที่กำหนดให้ และมีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชาการได้อย่างถ่องแท้ด้วยความรวดเร็วและช่วยอำนวยความสะดวกให้กับครูผู้สอนในการอธิบายหรือยกตัวอย่างให้ผู้เรียนมองเห็นภาพพจน์ได้อย่างใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด (สุนทร คำวงส์. 2543 : 1-2) สื่อเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนมีความมั่นใจในการดำเนินการเรียนการสอนเพราะจะลดเวลาในการเตรียมการล่วงหน้าให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมมากขึ้นสามารถถ่ายทอดประสบการณ์และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ได้ดีนอกจากนี้ยังสามารถช่วยแก้ปัญหาในกรณีที่ขาดแคลนครูได้อีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 24)

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Book)เป็นนวัตกรรมที่กำลังได้รับความสนใจจากนักการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (รัชนี เผ่าพงศ์ช่วง. 2548 : 1) โดยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นการประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศกับการอ่านเข้าด้วยกันทำให้เกิดรูปแบบใหม่ในการบริโภคข้อมูลช่วยให้เกิดความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลการเดินทางและค้นหาข้อมูลแทนการแบกหนังสือหนักๆหนาๆ (คมสันต์ ธไนศวรรย์. 2544 : 31) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เรียนจากเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ในวงการศึกษาเพื่อสนองความต้องการมนุษย์ที่จะนำสื่อเข้าไปบรรจุในรูปแบบดิจิตอลทั้งนี้เพื่อลดข้อจำกัดจากการอ่านหนังสือปกติทั่วไป บทบาทของครูผู้สอนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปเน้นหนักทางด้านการใฝ่หาความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถ วิธีการสอนที่หลากหลายตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างกว้างขวาง (เสาวลักษณ์ ญาณสมบัติ. 2545 : 1) และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีลักษณะพิเศษคือ มีความสะดวกและรวดเร็วในการค้นหา และผู้อ่านสามารถอ่านเนื้อหาเดียวกันพร้อมๆกันกับผู้อื่นได้โดยไม่ต้องรอให้อีกฝ่ายส่งคืนให้ห้องสมุดเหมือนกับหนังสือในห้องสมุดทั่วๆไป (กรมวิชาการ. 2547 : 57) โดยเนื้อหาที่บรรจุเป็นสื่อนั้นในปัจจุบันจะเป็นแบบสื่อประสมหรือมัลติมีเดีย (Multimedia) เนื่องจาก มัลติมีเดียเป็นสื่อที่ทันสมัย มีลักษณะพิเศษ และมีพลังการสื่อสารอย่างมีชีวิตชีวา ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนด้วยภาพกราฟิค ภาพเคลื่อนไหวและเสียงช่วยในการสื่อสารระหว่างผู้เรียน ด้วยเหตุผลที่ผู้เรียนบางคนไม่กล้าถามข้อสงสัย การใช้มัลติมีเดียจะช่วยแก้ปัญหาในส่วนนี้ได้ โดยตอบสนองความต้องการในลักษณะการศึกษารายบุคคลและสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้มากขึ้นขณะเดียวกันประหยัดเวลาได้มากโดยผู้สอนไม่ต้องเสียเวลาสอนซ้ำอีก นอกจากนั้นยังถือว่าเป็นสื่อที่สามารถสื่อความคิดไปยังผู้อื่นเพราะสามารถรับได้ทั้งการอ่าน การฟัง การเห็นภาพเคลื่อนไหวที่สมจริง (ยืน ภู่วรวรรณ. 2546 : 3) การเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสิ่งใหม่

ที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้นเนื่องจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถนำเสนอเนื้อหาได้รวดเร็วและน่าสนใจกว่าสามารถนำเสนอภาพเคลื่อนไหวได้มีเสียงประกอบสามารถควบคุมไม่ให้ผู้เรียนดูเฉลยก่อนได้สามารถประเมินและบันทึกผลการเรียนได้ทันทีที่ผู้เรียนเรียนจบและผู้สอนสามารถเปิดดูผลกาเรียนของผู้เรียนแต่ละคนได้ดังนั้นการนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) มาใช้ในการเรียนการสอน จึงเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้นและหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ยังได้เปรียบกว่าสื่อประเภทอื่นหลายประการได้แก่ มีลักษณะคล้ายหนังสือเรียน สื่อความหมายได้รวดเร็ว เข้าใจง่าย เสนอภาพที่เคลื่อนไหวได้ ทำให้ดูเหมือนของจริงทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้นใช้ในการเรียนรู้เกี่ยวกับความคิดรวบยอด (Concept) ที่สลับซับซ้อนได้ดี ใช้เสียงประกอบได้ ทำให้เกิดความน่าสนใจและเร้าใจมากขึ้น (ฉลอง ทับศรี. 2538 : 1)

กลุ่มสถานศึกษากลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มโรงเรียนที่ร่วมพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษาในอำเภอเขาวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำนวน17โรงเรียนโดยเปิดสอนนักเรียนในระดับชั้นอนุบาล ถึง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจุดมุ่งหมายคือ การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นการใช้นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพและมีมาตรฐานเดียวกันโดยพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียนผู้ศึกษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโรงเรียนบ้านดงหมู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ซึ่งเป็นโรงเรียนในกลุ่มสถานศึกษากลุ่มที่ 3 ได้เปิดสอนนักเรียนในระดับอนุบาลถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ปัจจุบันมีนักเรียนจำนวน 153 คน มีจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 10 คน

จากการสำรวจสภาพของการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเป็นเบื้องต้นพบว่า มีปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน เนื่องจากยังขาดสื่อเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้และเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง (โรงเรียนบ้านดงหมู. 2551 : 8) ผลจากการที่ขาดสื่อดังกล่าวทำให้ขาดความต่อเนื่องในการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยที่ผู้เรียนไม่สามารถทบทวนความรู้ที่เรียนผ่านมาได้และไม่สามารถศึกษาหาความรู้ใหม่หรือหัวข้อใหม่ที่ต่อเนื่องกันมาล่วงหน้าได้ทำให้ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาอย่างลึกซึ้งของนักเรียน (โรงเรียนบ้านดงหมู. 2551 : 3ก)

นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้สำรวจข้อมูลของผู้เรียนจากบันทึกผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผ่านมา ทั้งจากการประเมินด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ และจากการประเมินตามสภาพจริงจากแผนการจัดการเรียนรู้ (บันทึกหลังสอน) ในปีการศึกษา 2551 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เฉลี่ยร้อยละ 73.36 (โรงเรียนบ้านดงหมู. 2551 : 5ก)

ซึ่งคะแนนต่ำกว่าเป้าหมายของโรงเรียนที่ตั้งไว้คือร้อยละ 80 ผู้ศึกษาได้ศึกษาสภาพปัญหาโดยการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยรวมทั้งประสบการณ์ที่ผู้ศึกษาได้ปฏิบัติการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาเป็นเวลานานซึ่งสามารถสรุปสาเหตุของปัญหาแยกได้ดังนี้ ด้านตัวครูพบว่าครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไม่ได้เรียนจบสาขาวิชาภาษาไทยโดยตรงด้านตัวนักเรียนพบว่านักเรียนอ่านไม่คล่องเขียนไม่คล่องสาเหตุมาจากการขาดความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ทางภาษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่าสื่อการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการใช้ภาษาไม่มีสื่อที่เหมาะสม

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้นที่ผู้ศึกษาพบในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านดงหมู ผู้ศึกษามีความสนใจการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากเป็นนวัตกรรมที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักการดังกล่าวได้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการฝึกฝนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมทางด้านภาษาไทยอย่างซ้ำๆ และสนุกสนานในการเรียนสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลและหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นการฝึกที่ฝึกจากง่ายไปหายาก นอกจากจะสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนนักเรียนสามารถนำไปศึกษาด้วยตนเองได้และสร้างความมั่นใจในการสอนแก่ผู้สอนอื่นๆ ที่สอนในสาระเดียวกันและสร้างมาตรฐานในการจัดการเรียนรู้สาระนี้โดยผู้ศึกษาคาดหวังว่าการจัดการเรียนรู้โดยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นหนังสือ ที่มีทั้งภาพประกอบ ภาพเคลื่อนไหว เสียงบรรยาย และประกอบด้วยเนื้อหาที่สมบูรณ์ครบถ้วน ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจะสร้างความเร้าใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ มีความสุขกับการเรียนทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่พัฒนาขึ้น
4. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่พัฒนาขึ้น
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่พัฒนาขึ้น

6. เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่พัฒนาขึ้น

สมมติฐานการศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนภายในกลุ่มสถานศึกษากลุ่ม 3 อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำนวน 17 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 244 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านดงหมู อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ได้มาโดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบเฉพาะเจาะจง ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยนับเนื่องจากเป็นโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มที่มีบริบทเดียวกันและมีการจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถเช่นเดียวกัน จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 19 คน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ.2553 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 จำนวน 9 ชั่วโมง

3. กรอบเนื้อหาที่นำมาใช้ในการศึกษา

เนื้อหาที่นำมาใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ได้แก่เนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จัดทำเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 9 เล่มดังนี้

3.1 เล่มที่ 1 แบบทดสอบก่อนเรียน	เวลา 1 ชั่วโมง
3.2 เล่มที่ 2 คำนาม	เวลา 1 ชั่วโมง
3.3 เล่มที่ 3 คำสรรพนาม	เวลา 1 ชั่วโมง
3.4 เล่มที่ 4 คำกริยา	เวลา 1 ชั่วโมง
3.5 เล่มที่ 5 คำวิเศษณ์	เวลา 1 ชั่วโมง

3.6 เล่มที่ 6 คำบุพบท เวลา 1 ชั่วโมง
3.7 เล่มที่ 7 คำสันธาน เวลา 1 ชั่วโมง
3.8 เล่มที่ 8 คำอุทาน เวลา 1 ชั่วโมง
3.9 เล่มที่ 9 แบบทดสอบหลังเรียน เวลา 1 ชั่วโมง

4. กรอบแนวคิดการศึกษา

กรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาตามแนวคิดตามรูปแบบ ADDIE Modelของ รอดเดอริคซิมส์ (Roderic sims) อธิบายโดยแสดงให้เห็นภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรต้น และตัวแปรตามที่จะศึกษา ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

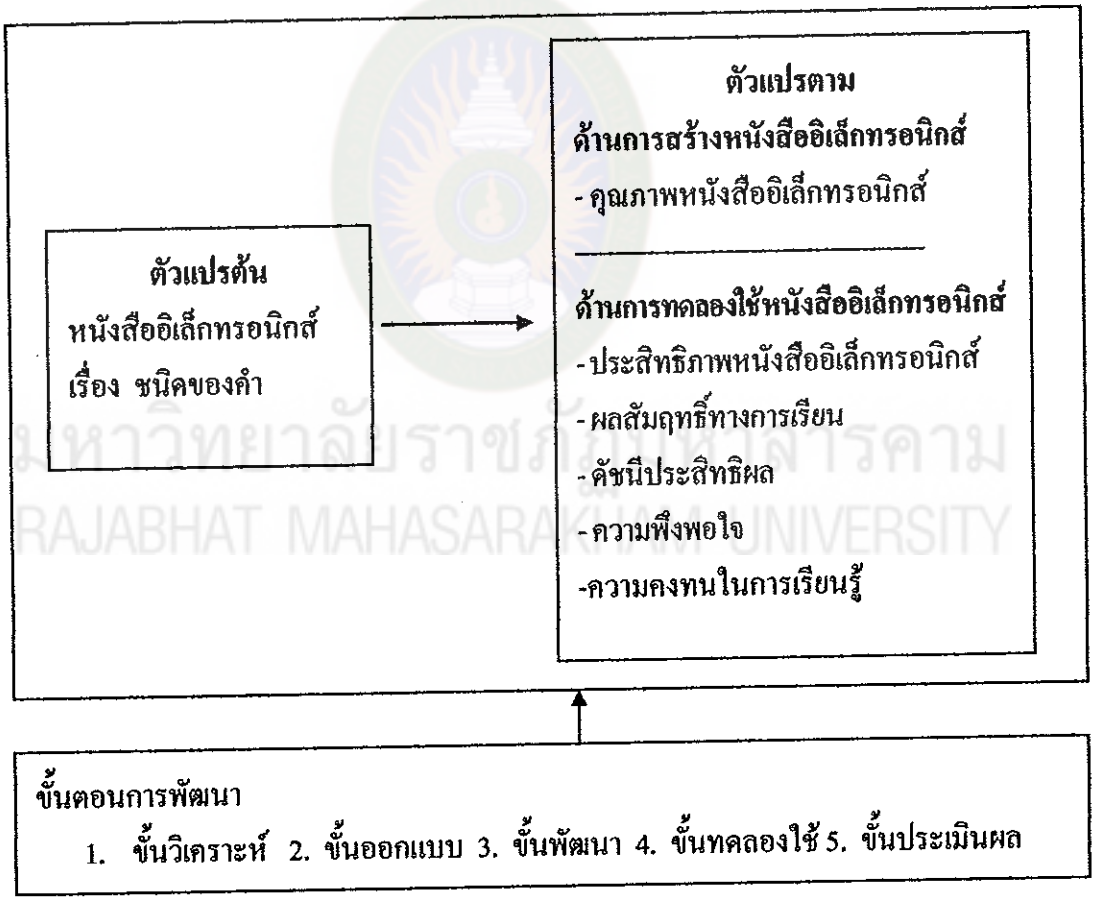

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

จากแผนภูมิที่ 1 ในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามวิธีการระบบ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นวิเคราะห์ ขั้นออกแบบ ขั้นพัฒนา ขั้นทดลองใช้และขั้นประเมินผล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

โดยในการศึกษา ตัวแปรต้นได้แก่ การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ชนิดของคำ การจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ชนิดของคำ ส่วนตัวแปรตามจัดแบ่งเป็น 2 ด้านดังนี้

ด้านการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ คุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่พัฒนาขึ้น

ด้านการทดลองใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้แก่ ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดัชนีประสิทธิผล ความพึงพอใจและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง สื่อที่นำเสนอเนื้อหาประกอบด้วยภาพ เสียงและภาพเคลื่อนไหว สร้างขึ้นด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีลักษณะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถอ่านเอกสารผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ เรื่อง ชนิดของคำ

2. ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ชนิดของคำ ตามเกณฑ์มาตรฐาน E_1/E_2 (80/80)

2.1 เกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวหน้า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย ของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แต่ละเล่ม

2.2 เกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย ของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

3. คุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึงความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น โดยวัดเป็นค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น มีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลของคะแนนจากการประเมินผู้เรียนหลังจากศึกษาจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จบแล้วโดยพิจารณาพัฒนาการด้านความรู้ของผู้เรียนจากคะแนนความสามารถของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน

5. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าแสดงความก้าวหน้าของการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ชนิดของคำ ที่พัฒนาขึ้น เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนกับคะแนนเต็ม

6. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกของผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ชนิดของคำ หลังจากที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้น โดยวัดค่าเป็นคะแนนจากการทำแบบประเมินความพึงพอใจทางการเรียนรู้ ที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

7. ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง การคงไว้ซึ่งผลการเรียนหรือความสามารถ
ของผู้เรียนที่จะระลึกถึงความรู้ที่เคยมีประสบการณ์ที่ผ่านมาหลังจากเวลาผ่านไปชั่วระยะเว
7 วัน และ 30 วัน โดยเริ่มนับจากวันที่สอบหลังเรียน (post - test) ผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบโ
ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิมอีกครั้ง

8. กลุ่มสถานศึกษากลุ่ม 3 หมายถึง โรงเรียนที่อยู่ในเขตอำเภอเขาวง ได้แก่ โรงเรีย
บ้านนาวี โรงเรียนบ้านดงหมู โรงเรียนกุดตอแก่นราษฎร์วิทยา โรงเรียนบ้านหนองแสง โรง
บ้านกุดบอด โรงเรียนพุทธโธภาวนาประชาสรรค์ โรงเรียนบ้านโนนสาราญ โรงเรียนบ้านโ
สวาง โรงเรียนกุดกว้างสวาสดิ์วิทยา โรงเรียนกุดสิมวิทยาสาร โรงเรียนเขาวงพิทยาคาร โรง
อนุบาลสมฤทัย โรงเรียนเขาวงวิทยา โรงเรียนบ้านกุดกอก โรงเรียนบ้านสมป่อย โรงเรียนบ
โพนนาดี โรงเรียนกุดปลาด้าวราษฎร์บำรุง โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยกาฬสินธุ์

ประโยชน์การศึกษา

1. ครูผู้สอนได้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ชนิดของคำ ที่มีประสิทธิภาพสามาร
นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้

2. นักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น มีความรู้ มีความเข้าใจ
ในสาระการเรียนรู้ที่เรียน ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY